

Kaitseministeeriumi asutajaõiguste teostamise ja eesmärkide täitmise seisukohad 2025. aasta kohta

1. SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus (RKK)

RKK peamiseks eesmärgiks on olla juhtiv välispoliitika, julgeoleku ja riigikaitsega seotud teemale spetsialiseeruv mõttekoda Eestis, mis toimiks Eesti riigi, liitlaste ja partnerite julgeoleku- ja kaitsekogukondade jaoks eelistatuima piirkondliku teadmiste keskusena.

RKK konkreetsed eesmärgid on:

- Ühtse infovälja kujundamine ametkondade, valitsusväliste organisatsioonide, ülikoolide ning meedia vahel, et hõlbustada Euro-Atlandi kogukonna, sh Eesti välis-, kaitse-, julgeoleku- ja välismajanduspoliitika kujundamist;
- Eesti ja teiste riikide välis-, kaitse-, julgeoleku- ja välismajanduspoliitika ning rahvusvaheliste organisatsioonide uurimine ja analüüsimine, samuti selleks rahaliste ja varaliste vahendite kogumine ja eraldamine;
- Uuringute ja analüüside läbiviimine, tulemuste avalikustamine ja tutvustamine;
- Rahvusvaheliste välis-, kaitse-, julgeoleku- ja välismajanduspoliitika alaste avalike loengute,
- seminaride, konverentside ja kursuste korraldamine;
- Eesti ja rahvusvahelise välis-, kaitse-, julgeoleku- ja välismajanduspoliitika alase debati algatamine ning selles osalemine;
- Välis-, kaitse-, julgeoleku- ja välismajanduspoliitikat käsitleva ajakirja väljaandmine.

RKK elluviidavad uuringud on seotud kolme laiema programmiga:

1. kaitsepoliitika ja strateegia, mille eesmärk on edendada strateegilist mõtlemist Euroopa Liidu, Atlandiüleste, regionaalsete ja riigikaitse võtmeküsimustes (nn „kõva julgeolek“);
2. julgeolek ja kriisikindlus, mis on suunanud ohtudele rahvusliku ja rahvusvahelise julgeoleku suhtes (nn „pehme julgeolek“ küsimused) ning riikliku kerksuse ülesehitamisele;
3. rahvusvahelised suhted ja välispoliitika, mille eesmärk on edendada strateegilist mõtlemist Eestit, NATOt ja EL-i mõjutavates lühi-, kesk- ja pikaajalistes välis- ning geopoliitilistes küsimustes.

2025. aasta lõpus oli keskusel tööl 30 inimest, sh 13 teadurit, Lennart Meri konverentsi direktor, ABCD konverentsi direktor, Tallinn Digital Summit direktor, kõrgemate riigikaitsekursuste juhataja, Diplomaatia peatoimetaja, Japan chair juht, kaheksa administratiivset töötajat, asejuht,

tegevjuht ja üks juhatuse liige. 2025. aastal lahkus 2 teadurit ning lisandus 1 nooremteadur ja uurimisassistent.

Keskuse nõukogu pidas 2025. aasta jooksul 5 koosolekut. Nõukogu liikmed on oma tegevuses lähtunud sihtasutuse põhikirjast, nõukogu töökorrast ning kehtivatest õigusaktidest. Nõukogu ülesanneteks on sihtasutuse tegevuse kavandamine, juhtimise korraldamine ja järelevalve teostamine.

Kaitseministeeriumi hinnang

Alates 2022. aastast hinnatakse RKK põhitegevuse edukust strateegias sätestatud tulemusmõõdikute abil. RKK on Kaitseministeeriumi hinnangul 2025. aasta tulemusmõõdikud täitnud väga heal tasemel. Enamus seatud sihttasemetest on saavutatud mõningate väikeste kõrvalekaldumistega, mis on põhjendatud. Lisaks kutsus RKK 2025 aastal kokku uuesti rahvusvahelise nõuandvakogu (International Advisory Board'i). Rahvusvahelise nõuandekogu roll on pakkuda RKK-le strateegilist juhendamist ja abi püüdlustes läbi viia kvaliteetseid uuringuid ning ergutada tulevikku suunatud arutelu Euroopa ja transatlantilise julgeoleku, kaitse ja välispoliitika üle. Nõuandvasse kogusse kuulub 10 liiget.

2025. aastal korraldas RKK kaks konverentsi: Lennart Meri Konverents ja ABCD. Balti kaitsekonverents ABCD toimus teemal „Enemy at the Gates: Turning Europe into a Fortress“ Tallinnas 23.-24.09. Konverentsil osales 450 külalist ligi 40 riigist ja püstitatud eesmärgid said täidetud. 18. Lennart Meri konverents pealkirjaga „We shall go forward together“ toimus Tallinnas 16.-18.05. Konverentsil osalesid kõrgetasemelised panelistid ja konverents leidis laialdast kajastamist välismeedias.

RKK korraldatavad kursused (Kõrgemad Riigikaitsekursused ja Riigikaitse kursus ettevõtjatele) on populaarsed ja täidavad oma eesmärgi. Kursused on aidanud selgitada riigikaitse seotust teiste eluvaldkondadega ja loonud aluse tsiviil-militaarkoostöö paremale edendamisele Eestis.

Audit

2025. aastal teostati raamatupidamise aastaaruande audit. Auditi eesmärk oli veenduda, kas sihtasutuse raamatupidamisarvestus on auditeeritaval majandusaastal korraldatud Eesti finantsaruandluse standardi ja avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi kohaselt ning raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei sisalda olulisi vigu, väärkajastamisi ega kajastamata jätmisi.

Auditi kokkuvõte - raamatupidamise aastaaruanne kajastab kõigis olulistest osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31.12.2025 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemus on kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

2. SA CR14 (CR14)

Kehtiva struktuuri järgi kuuluvad CR14 koosseisu juhatus ja administratsioon, turundus ja müük, CCDCOE Eesti kontingent, küberharjutusväljad, tarkvaraarenduse meeskond,

küberõppuste meeskond, projektide- ja tootemanike meeskond. CR14 aruandeaasta keskmine töötajate arv taandatud täistööajale (sh juhatuse liige) on 68; oli vastav näitaja 60.

Põhikirja järgi on CR14 nõukogu kuni üheksaliikmeline ning nõukogu liikmed määrab ja kutsub tagasi asutajaõiguste teostaja, kaitseminister. Nõukogu tänane koosseis on järgmine:

- Siim Sukles (nõukogu esimees, Kaitseministeeriumi kaitsetööstuse ja innovatsiooni asekancler) alates 07.05.2025;
- Marek Mägi (nõukogu liige, Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse direktori asetäitja).
- Tõnis Saar (nõukogu liige, NATO CCDCOE direktor) alates 12.08.2025;
- Andri Rebane (nõukogu liige, Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse infoturbeosakonna juht);
- Mihkel Tikk (nõukogu liige, Kaitseväe küberväejuhatuse ülem asetäitja);
- Kati Keel (nõukogu liige, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu poliitika juht) alates 21.08.2025;
- Taavi Viilukas (nõukogu liige, Justiits- ja Digiministeeriumi digitaristu- ja küberturvalisuse osakonna riikliku küberturvalisuse talituse juhataja)

CR14 juhatuse on üheliikmeline. Juhatuse esimees ja tegevjuht on Silver Andre.

Aruandeperioodi Sihtasutuse CR14 juhatuse ja nõukogu liikmete tasud ning muud majandusnäitajad on esitatud sihtasutuse 2025.aasta majandusaasta aruandes.

Kokku olid CR14 tulud 2025. aastal 16 336 874 €, (sh intressitulud 253 134 eurot), millest Kaitseministeeriumi tegevus- ja sihtotstarbeline toetus moodustas kokku 6 737 580 eurot ehk 41%.

Kaitseministeeriumi hinnang

Kaitseministeerium hindab CR14 tegevust 2025. aastal heaks ja arengukavas seatud eesmärkidega kooskõlas olevaks ning peab oluliseks sihtasutuse tegevuse jätkamist. Olulise tegevussuunana ning nõukogu ootusele vastavalt on pööratud tähelepanu omatulu kasvatamisele, välise lisarahastuse suurendamisele ning protsesside kui ka teenuse korrastamise ja hinnastamise selgusele.

2025. aastaks püstitatud eesmärgid said täidetud. CR14 korraldas ning toetas mitme rahvusvahelise õppuse korraldamist, näiteks CWIX 2025 ja Cyber Coalition 2025. Õppused mitmepoolse kaitsekoostöö raames olid hästi korraldatud ning osalejate tagasiside positiivne. Rahuldavalt toetati NATO CCDCOE tööd ja panustati vastuvõtva riigi toetuse korraldamisse vastavalt koostöölepingule. Edukalt panustati küberharjutusvälja teenuste arendamisesse ning uute võimete, näiteks salajase küberharjutusvälja võime väljaarendamisesse. Tulemuslikult tegutses teadus- ja arendustegevustes ning rahvusvahelises koostöös, seda eelkõige aktiivse osalemise kaudu Euroopa Kaitsefondi projektides ja taotlusvoorudes.

Läbiviidud audit

CR14 2025.a majandusaasta aruannet auditeeris Avac Audit OÜ vandeaudiitor Karel Villak (litsents nr 649). Auditi tulemusena väljastati SA-le CR14 modifitseerimata sõltumatu vandeaudiitori aruanne. Auditi tulemused esitati SA CR14 nõukogule 24.03.2026.

3. Riigikaitse Edendamise Sihtasutus (RESA)

Riigikaitse Edendamise Sihtasutuse (edaspidi RESA) asutajate hulgas aruandeperioodil muudatusi ei toimunud, samuti ei toimunud ühinemisi ega jagunemisi. RESA eesmärk on Eesti kaitseväge ja Kaitseliidu infotehnoloogilise varustatuse ja väljaõppe parandamise toetamine ning Eesti kaitseväge ja Kaitseliidu isikkoosseisu üldharidusliku, juhtimisalase ning infotehnoloogilise haridustaseme tõstmisele kaasaaitamine. Samuti on eesmärgiks nii endistele kui teenistuses olevatele kaitseväelastele ja kaitseliitlastele mitmekülgse meditsiinilise abi pakkumine, sh nende perede toetamine, ning meditsiinilise ja humanitaarilise toetuse pakkumine või sellega seotud teenuste kättesaadavaks tegemine relvastatud konfliktides kannatada saanutele, sh tsiviilisikutele, nii Eestis kui välismaal, ning kaitseväelaste ja kaitseliitlaste tunnustamine.

Aruandeperioodil seisnes RESA tegevus annetuste kogumises ja võetud kohustuste täitmises. Jätkus Venemaa 24.02.2022 alanud agressioonisõjaga seotud heategevuslik annetuskampaania Ukraina toetamiseks, mille kaudu toetati Ukraina relvajõude, rahvuskaarti ja meditsiinasutusi erineva humanitaarse iseloomuga abiga. 31.12.2025 seisuga oli RESA toimetanud Ukrainasse kokku 26 saadetist. Olulisemate abivahenditena on kogu perioodi vältel Ukrainasse saadetud muu hulgas taktikalisi esmaabikomplekte, žgutte, akujaamu, elektrigeneraatoreid, akupanku, metallidetektoreid, droone, termopesu, magamiskotte, kindaid, taktikalist kuivtoitu, meditsiiniseadmeid, ravimeid, öövaatlusseadmeid, õhkrinnaplaastreid, mootorsaage ning 36 tonni kalavõrke.

Aruandeaastal anti Ukrainas Krõvõi Rihi laste meditsiinilise rehabilitatsiooni ja palliatiivse ravi keskusele üle röntgenseade, kaks ultraheliseadet ning elektroentsefalograaf koguväärtusega ligi 100 000 eurot. Samuti anti Ukraina partneritele üle viis Krattworksi Ghost Dragon drooni ning aasta jooksul viidi Ukrainasse 281 erinevat drooni, peamiselt DJI Mavic seeria droonid. Lisaks toetati Eestis ravil viibinud Ukraina haavatute sotsiaalset rehabilitatsiooni koostöös Ida-Tallinna Keskhaigla hingehoidjatega.

2024. aastal loodud Reservväelaste Fond jätkas aruandeperioodil tegevust. Fondi eesmärk on anda ettevõtjatele ja eraisikutele võimalus toetada Eesti riigikaitset vabatahtlike annetuste kaudu. Fondi vahendid laekuvad muu hulgas Coop Panga Kaardiväge programmist ning Eesti Pandipakend OÜ kaudu korraldatud annetustest, millega pakendite tagastajad saavad loobuda tagatisrahast Reservväelaste Fondi toetuseks. Fondi vahendeid kasutatakse üksnes reservväelaste väljaõppe ja võitlusvõime arendamise eesmärgil, sealhulgas reservväelaste erivarustuse hankimiseks, väljaõppes osalemise toetamiseks ning aasta reservväelase ja aasta reservüksuse tunnustamiseks. 2025. aastal liitus Riigikaitse Edendamise SA Reservväelaste

Fondi komisjoniga, kuhu kuuluvad ka Kaitseministeeriumi, Kaitseväe, Kaitseliidu, Kaitseressursside Ameti ja Riigikaitseinvesteeringute Keskuse esindajad.

Aruandeaastal eraldati Reservväelaste Fondist preemiad konkursi „Aasta reservväelane, aasta reservüksus“ võitjatele ning stipendium. Aasta reservüksusena tunnustati diviisi õhutõrjepatareid (esindaja Randar Rannak), aasta reservväelasena Ilmar Vessinit ning aasta reservväelase konkursi ergutuspreemiad said Igor Kopõtin, Siim Kruusmann ja Elmo Mölder. Reservväelaste fondi vahenditest eraldati stipendium Lauri Kummelile.

2025. aasta annetuste kogusumma oli 1 450 962 eurot, sellest panka laekus 1 335 472 eurot. Mitterahaliste annetustena saadi esemeid DAB Dental OÜ-lt summas 73 500 eurot, Ortolink OÜ-lt summas 17 000 eurot ja Meridein Group OÜ-lt summas 21 990 eurot. Panka laekunud sihtotstarbelised annetused olid 309 343 eurot. Tamre fondist kasutati sihtotstarbelist annetust summas 3 000 eurot. Sihtasutus jätkab annetuste kogumist järgnevatel aastatel uute ja olemasolevate projektide rahastamiseks.

Aruandeaastal jätkus „Aasta ohvitseri“ ja „Aasta allohvitseri“ konkurss, mida RESA korraldab koostöös Kaitseväe Peastaabiga. Aasta ohvitseri tiitli pälvis kolonelleitnant Lauri Teppo ning aasta allohvitseri tiitli veebel Aaron Lee Baum. Ergutuspreemiad said major Taavi Karotamm, kolonel Raul Kütt, veebel Rauno Lihtsa ja vanemveebel Eddy Tulko. Konkursi rahastamiseks laekus aruandeaastal sihtotstarbelisi annetusi 17 949 eurot. Samuti jätkus Kaitseväe Akadeemia parimate juhtide tunnustamine Ülo ja Tamara Tamre sihtfondist; tunnustati kõrgharidusõppe lõpetajat Karlis Sootalut ja kutseõppe lõpetajat Jan Alferovit.

Aruandeaastal jätkus hukkunud kaitseväelaste perede toetamine koostöös Eesti Vigastatud Võitlejate Ühinguga. Projekti eesmärk on tervise edendamiseks seotud kulude osaline hüvitamine hukkunud kaitseväelaste peredele. Projekti laekus aruandeaastal sihtannetusena 25 000 eurot ning RESA jätkab vahendite kogumist toetuste maksmiseks.

2025. aastal toimus üks füüsiliselt korraldatud SA nõukogu istung, 21.04.2025. Muud otsused tehti ja nõupidamised peeti kirjalikus vormis. Nõukogu koosolekul kiideti heaks SA 2024. aasta majandusaasta aruanne ja arutati sihtasutuse tegevusega seotud aspekte. Nõukogu oli jooksvalt informeeritud Ukraina-suunalise abitegevuse käigust ja Reservväelaste Fondi arengust. Juhatus esitas nõukogule kirjalikke ülevaateid ning olulisemates küsimustes konsulteeriti nõukoguga operatiivselt. Nõukogu hinnangul oli aruandeperioodil nõukogu ja juhatuse koostöö sujuv, tihe ja konstruktiivne ning informatsioonivahetus toimus tõrgeteta.

Nõukogul on viis liiget. Kolm nõukogu liiget määrab MTÜ Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ning kaks nõukogu liiget määrab Eesti Vabariik Kaitseministeeriumi kaudu. Aruandeperioodil tegutses nõukogu esimehena Toomas Luman. Nõukogu liikmed olid Andrus Merilo, Hanno Pevkur, Neinar Seli, Ants Sild ja Toomas Luman. Nõukogu liikmetele tasu ei makstud. Juhatuse liikmeid ei ole sihtasutuse poolt tasustatud ning töötajaid sihtasutusel ei ole.

Kaitseministeeriumi hinnang

Kaitseministeerium hindab RESA aruandeperioodi tegevuse heaks ja riigikaitse eesmärkidega kooskõlas olevaks. Sihtasutuse tegevus aitab kaasa Kaitseväe maine edendamisele, kaitseväelase elukutse väärtustamisele, reservväelase identiteedi tugevdamisele ning

kaitsetahte kasvatamisele. RESA projektid toetavad sõjalise kaitse valdkonnas ettenähtud personali-, tunnustamis- ja kaitsetahtlaste eesmärkide saavutamist.

Eraldi tuleb esile tõsta RESA panust Ukraina toetamisel. Sihtasutus on jätkanud märkimisväärses mahus humanitaarse ja meditsiinilise abi kogumist, hankimist ja Ukrainasse toimetamist ning reageerinud paindlikult Ukraina partnerite muutuvatele vajadustele. Kaitseministeeriumi vaatest toetab see otseselt Eesti julgeoleku- ja kaitsepoliitilisi eesmärke, kuna Ukraina vastupanuvõime toetamine aitab kaasa ka Eesti ja liitlaste julgeolekule.

Samuti on positiivne Reservväelaste Fondi tegevuse kasv 2025.aastal. Fond loob täiendava võimaluse kaasata erasektorit ja kodanikuühiskonda riigikaitseks ning toetab reservväelaste väljaõpet, erivarustuse soetamist ja silmapaistvate tunnustamist. Arvestades reservväe kesket rolli Eesti sõjalises kaitstes, on fondi edasine arendamine Kaitseministeeriumi vaatest vajalik ja perspektiivikas.

Arvestades, et SA ei saa riigilt toetust ning juhatuse ja nõukogu liikmetele tasu ei maksta, peab Kaitseministeerium mõistlikuks RESA tegevuse jätkamist ja võimalusel edasist laiendamist, kaasamaks senisest rohkem vahendeid erasektorist ja kodanikuühiskonnalt. Samal ajal tuleb jätkata tähelepanu pööramist annetuste sihipärasele kasutamisele, läbipaistvale aruandlusele ja nõukogu aruande avalikustamise nõuete täitmisele.

Audit

SA 2025. aasta majandusaasta aruande auditeeris RESA nõukogu poolt nimetatud audiitor OÜ E-Audit. Sõltumatu vandeaudiitori aruande kohaselt kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt RESA finantsseisundit seisuga 31.12.2025 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Finantsarvestus ja raamatupidamine toimivad vastavalt kehtestatud regulatsioonidele. Seadusjärgsed juhtimisorganid on moodustatud ning komplekteeritud pädevate isikutega. Aruandeperioodi jooksul erikontrolle läbi ei viidud.

4. Hexest Materials AS (Hexest)

Riigi ainuosalusega äriühing Hexest Materials AS (edaspidi Hexest) on asutatud sõjalise lõhkeaine tootmiseks rahandusministri 28.05.2025. a otsusega ning on äriregistrisse kantud 25.06.2025. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 25.04.2025 korralduses nr 81 sätestatule andis Rahandusministeerium Hexesti aktsiate valitsemise üle Kaitseministeeriumile, vastavad toimingud viidi lõpuni 28.08.2025.

Omaniku ootuste täitmine ja majandustulemused

30.06.2025 kinnitatud omaniku ootustes on määratud Hexesti strateegilised ja finantseesmärgid aastateks 2025-2028. Strateegilisi eesmärke on kolm: 1) viia läbi tehnoloogia tellimiseks, tehase rajamiseks ja investeerimisotsuse tegemiseks ettevalmistavad tegevused ja uuringud; 2) kaasata strateegiline investor, säilitades riigile otsustusõigusega osaluse (hälteenamus üle 50%, kuid mitte üle 2/3) ja 3) rajada lõhkeaine RDX-i tootmiseks tehas, mis alustab täismahus tootmist hiljemalt 2028. aastal.

2025. aastal teostati erinevaid vajalikke toiminguid majandustegevuse alustamiseks, Hexesti peatähelepanu oli ettevõtte käivitamisel, tuumikmeeskonna moodustamisel, äriplaani täpsustamisel ja põhitehnoloogiapartneri valikul. Tehtud töö võimaldas teha Hexestil põhimõttelise otsuse lõhkeaine tootmiseks rajatava tehase põhitehnoloogiapartneri valimiseks aasta lõpul. Hexest edenes 2025. a tõhusalt strateegiliste eesmärkide saavutamise suunas. Strateegilised eesmärgid on täidetud heal tasemel.

Omaniku seatud finantseesmärgid 2025. aastaks on samuti hästi täidetud. Arvestades, et tehase rajamiseks vajalikud investeeringud on alles tegemisel, siis kasumit ega dividende omanik 2025. aastal ei oodanud. Kapitalistruktuuri eesmärk on kaasata strateegilise investori kapitali, võõrkapitali ning taotleda Euroopa Liidu kaitsetööstuse tugevdamise programmide toetust. 2025. aastal alustas Hexest ettevalmistustega strateegilise investori ning laenukapitali kaasamiseks.

Riigi osaluse säilitamise vajadus

Kaitseministeeriumi hinnangul on vajalik säilitada riigi osalus Hexestis nii majanduslikest kui ka strateegilistest kaalutlustest lähtudes. Riigi osaluse eesmärk on pikaajaliselt teenida tulu ning arendada riigi poolt loodavasse kaitsetööstusparki lõhkeainete tootmise võimekus, mis toetab Eesti kaitsetööstuse arengut, suurendab ekspordipotentsiaali ning kindlustab riigikaitseks vajaliku tootmisvõimsuse olemasolu. Äriühingu põhitegevusala on sõjalise lõhkeaine RDX ning muude lõhkeainete tootmiseks vajalike orgaaniliste põhikemikaalide tootmine, mis on strateegiliselt oluline võimekus riigi julgeoleku ja kaitsevõime tagamiseks.

Erikontrollid

Erikontrollide äriseadustiku mõttes ei tehtud.